MINISTER FINANSÓW

ST1-4834-664/2006

Warszawa 2006-06 - 09

Pani/Panowie
Prezesi Regionalnej Izby
Obrachunkowej
wszyscy

W związku z napływającymi do Ministerstwa Finansów pismami jednostek samorządu terytorialnego w sprawie wątpliwości dotyczących zawierania umów długoterminowych, uprzejmie informuję:

W świetle przepisów ustaw ustrojowych dotyczących samorządu terytorialnego (tj. ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o samorządzie powiatowym i ustawy o samorządzie województwa), jednostki samorządu terytorialnego w celu wykonywania zadań mogą tworzyć jednostki organizacyjne, a także zawierać umowy z innymi podmiotami.

Stosownie do art. art. 35 ust. 4 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 i Nr 169, poz. 1420), jednostki sektora finansów publicznych, a więc także powiaty, zawierając umowy, których przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane, zobowiązane są do stosowania zasad określonych w przepisach o zamówieniach publicznych.

Ustawa z dnia 29 stycznia 2004r. – Prawo zamówień publicznych (Dz.U. Nr 19, poz. 177 ze zm.) przewiduje w art. 142, iż umowy w sprawie zamówień publicznych zawiera się na czas oznaczony. Zasadą jest zawieranie umów na okres nie dłuższy niż 4 lata. Przepis art. 143 tej ustawy wymienia natomiast przypadki, w których możliwe jest zawarcie umowy dostawy na czas nieoznaczony.

Podkreślić należy zatem, iż ustawodawca dopuścił możliwość zawierania przez jednostkę sektora finansów publicznych umów w ramach zamówień

publicznych na okres dłuższy niż jednej rok, co więcej w wyniku nowelizacji ustawy - Prawo zamówień publicznych dokonanej ustawą z dnia 7 kwietnia 2006 r. o zmianie ustawy - Prawo zamówień publicznych oraz ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U Nr 79, poz. 551) przedłużony został z 3 do 4 lat okres, na który mogą być zawierane umowy w sprawie zamówień publicznych.

Przepisy ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych nie stoją w sprzeczności z przepisami ustawy - Prawo zamówień publicznych. W szczególności nie można mówić o sprzeczności ustawy Prawo zamówień publicznych z przepisem art. 138 pkt 3 w związku z art. 189 ustawy o finansach publicznych. Przepis ten dotyczy bowiem wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego i zobowiązuje do dokonywania wydatków w granicach kwot określonych w planie finansowym z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.

Plan wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego, ma charakter roczny i ujmuje się w nim wydatki przewidziane do realizacji w danym roku budżetowym. Skoro przepis art. 138 pkt 3 ustawy o finansach publicznych dotyczy wyłącznie wydatków planowanych i wykonywanych w konkretnym roku budżetowym, to nie stanowi ograniczenia w zawieraniu umów na okres przekraczający rok budżetowy.

Podobnie rzecz się ma w przypadku wątpliwości podnoszonych na tle art. 193 ustawy o finansach publicznych. Przepis art. 193 zamieszczony jest wśród przepisów dotyczących wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Zatem już jego umiejscowienie wskazuje, iż norma w nim zawarta reguluje zachowanie kierownika jednostki budżetowej w toku wykonywania budżetu. Przepis art. 193 określa w sposób ogólny kompetencje kierownika jednostki budżetowej jednostki samorządu terytorialnego do zaciągania zobowiązań pieniężnych. Kierownik może zaciągać zobowiązania pieniężne w celu realizacji zadań, wyłącznie do wysokości wydatków określonych w zatwierdzonym planie finansowym. Regulacja zakreśla więc ramy w jakich kierownik – wykonując budżet - może samodzielnie zaciągać zobowiązania pieniężne. Zaciągając zobowiązania przewidziane do sfinansowania w danym roku, kierownik nie może przekroczyć kwoty wydatków określonych w planie finansowym jednostki na

ten rok budżetowy. Przepis nie reguluje więc zasad zawierania umów przekraczających rok budżetowy. Przedstawione stanowisko potwierdza przepis art. 36 ust. 1. Zgodnie z tym przepisem, jednostki sektora finansów publicznych mogą zaciągać zobowiązania do sfinansowania w danym roku do wysokości wynikającej z planu wydatków lub kosztów jednostki, pomniejszonej o wydatki na wynagrodzenia i uposażenia, składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy, inne składki i opłaty obligatoryjne oraz płatności wynikające z zobowiązań zaciągniętych w latach poprzednich.

Przepis art. 36 ust. 1 obowiązującej ustawy o finansach publicznych nie wyłącza możliwości wykonania w roku budżetowym zobowiązań powstałych w latach poprzednich. Nakazuje jednak uwzględnić płatności wynikające z zobowiązań zaciągniętych w latach poprzednich, przy zaciąganiu zobowiązań przewidzianych do sfinansowania w danym roku.

W świetle regulacji art. 184 ust. 1 pkt 10, uchwała budżetowa jednostki samorządu terytorialnego określa upoważnienia dla zarządu jednostki samorządu terytorialnego do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku następnym jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania jednostki i termin zapłaty upływa w roku następnym. Powołany przepis art. 184 ust. 1 pkt 10 nie stanowi jednakże samodzielnej podstawy zaciągania zobowiązań przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego.

W ocenie Ministra Finansów, zobowiązania wymienione w przepisie art. 184 ust. 1 pkt 10 lit. b ustawy o finansach publicznych dotyczą takiego rodzaju umów, których wykonanie jest niezbędne w roku następnym i w tymże roku upływa termin zapłaty, pod warunkiem, iż realizacja tych umów jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania jednostki samorządowej. Nie chodzi zatem o wszelkiego rodzaju umowy, a jedynie takie, które ten warunek spełniają.

Należy zaznaczyć, że przepis art. 184, znajduje się w Dziale IV w rozdziale 2 ustawy o finansach publicznych – *Opracowanie i uchwalenie budżetu jednostki samorządu terytorialnego* i określa zakres uchwały budżetowej. Przepis ten wymienia obligatoryjne i fakultatywne składniki uchwały budżetowej i nie można przypisywać mu innego znaczenia. Zamieszczenie w uchwale budżetowej np. prognozowanych dochodów według źródeł i działów (art. 184 ust.1 pkt 1) również nie jest podstawą do pobierania dochodów, podstawą są natomiast przepisy ustawy o dochodach jednostek samorządu

terytorialnego i innych ustaw określające źródła dochodów jednostek samorządu terytorialnego.

Jednocześnie należy zaznaczyć, iż przepisy ustaw ustrojowych dotyczących samorządu terytorialnego, określające zakres spraw należący do wyłącznej właściwości organów stanowiących, przewidują możliwość zaciągania długoterminowych zobowiązań. Przepisy ustaw stanowią bowiem, iż do właściwości organów stanowiących należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych jednostki samorządu terytorialnego, w tym m.in. dotyczących zaciągania długoterminowych pożyczek i kredytów oraz zobowiązań w zakresie podejmowania inwestycji i remontów o wartości przekraczającej granicę ustaloną corocznie przez organ stanowiący.

Jednocześnie należy zaznaczyć, iż art. 12 ustawy o samorządzie powiatowym, określający zakres spraw należący do wyłącznej właściwości rady powiatu, przewiduje możliwość zaciągania długoterminowych zobowiązań. Przepis art. 12 pkt 8 powołanej ustawy stanowi bowiem, iż do właściwości rady powiatu należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych powiatu, w tym m.in. dotyczących zaciągania długoterminowych pożyczek i kredytów oraz zobowiązań w zakresie podejmowania inwestycji i remontów o wartości przekraczającej granicę ustaloną corocznie przez radę.